

YVES BOT

FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA

Az ismertetés napja: 2008. október 23.¹

1. A jelen ügy tárgya a több földtulajdonos² és egy mezőgazdasági gazdálkodókat és erdőgazdálkodókat tömörítő egyesület³ (a továbbiakban együtt: a fellebbezők) által az Európai Községek Elsőfokú Bíróságának a Sahlstedt és társai kontra Bizottság ügyben 2006. június 22-én hozott végzése⁴ ellen benyújtott fellebbezés.

2. A megtámadott végzésben az Elsőfokú Bíróság elutasította a felpereseknek a 92/43/EGK tanácsi irányelv⁵ értelmében a boreális biogeográfiai régió közösségi jelentőségű természeti területeit tartalmazó jegyzék elfogadásáról szóló, 2005. január 13-i 2005/101/EK bizottsági határozat⁶ megsemmisítése iránti keresetét. A kereset elfogadhatóságával kapcsolatos vizsgálatot követően

ugyanis az Elsőfokú Bíróság úgy ítélte meg, hogy az EK 230. cikk negyedik bekezdése értelmében a vitatott határozat a felpereseket nem érinti közvetlenül, ezért elutasította a keresetet.

3. Azon feltétel, miszerint a közösségi jogi aktusnak közvetlenül kell érintenie a természetes vagy jogi személyt annak érdekében, hogy megsemmisítés iránti kereset indítására jogosult legyen, két elemből áll. Elsősorban a megtámadott jogi aktusnak közvetlen hatást kell gyakorolnia a felperes jogi helyzetére. Másodsorban e jogi aktus nem hagyhat mérlegelési lehetőséget az intézkedés végrehajtásával megbízott nemzeti hatóságok számára.⁷ A megtámadott végzésben az Elsőfokú Bíróság úgy ítélte meg, hogy e két elem nem teljesül.

4. A jelen fellebbezés keretében tehát a Bíróságnak azt kell megvizsgálnia, milyen hatást gyakorol egy, bizonyos területeket közösségi

1 – Eredeti nyelv: francia.

2 – E földtulajdonosok közé tizenhárom természetes személy, valamint egy MTK-n saatió nevű alapítvány tartozik (a továbbiakban: földtulajdonosok).

3 – A Maa- ja metsäloustuottajain keskusliitto MTK ryröl (a továbbiakban: MTK) van szó. Ez az egyesület 163 000 mezőgazdasági gazdálkodó és erdőgazdálkodó érdekeit képviseli.

4 – A T-150/05. sz. ügyben hozott ítélet (EBHT 2006., II-1851. o.; a továbbiakban: megtámadott végzés).

5 – A 2003. szeptember 29-i 1882/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL L 284., 1. o.; magyar nyelvű kiadás 1. fejezet, 4. kötet, 447. o.) módosított, a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről szóló, 1992. május 21-i 92/43/EGK tanácsi irányelv (HL L 206., 7. o.; magyar nyelvű kiadás 15. fejezet, 2. kötet, 102. o.) (a továbbiakban: irányelv).

6 – HL L 40., 1. o.; a továbbiakban: vitatott határozat.

7 – Lásd különösen a C-125/06. P. sz., Bizottság kontra Infront WM ügyben 2008. március 13-án hozott ítélet (EBHT 2008., I-1451. o.) 47. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot.

jelentőségűnek nyilvánító határozat a fellebbezők jogi helyzetére. Azt is meg kell vizsgálnia, hogy a tagállamok milyen terjedelmű mérlegelési jogkörrel rendelkeznek egy ilyen határozat végrehajtása során.

tott határozat, és az MTK egyesületet miért kell keresetindításra jogosultnak nyilvánítani.

5. A jelen főtanácsnoki indítványban azt javaslom a Bíróságnak, hogy adjon helyt a fellebbezésnek, a megtámadott végzést helyezze hatályon kívül, és az első fokon benyújtott kereset elfogadhatósága tárgyában hozzon érdemi határozatot.

6. Az a véleményem ugyanis, hogy az Elsőfokú Bíróság a kereset elfogadhatóságának vizsgálata során tévesen alkalmazta a jogot, amikor úgy ítélte meg, hogy a felpereseket a vitatott határozat nem érinti közvetlenül.

7. Kifejtem azokat az okokat, amelyek alapján ezzel szemben úgy gondolom, hogy egy ilyen határozat, amely közösségi jelentőségűvé nyilvánít olyan földterületeket, amelyeken a földtulajdonosok tulajdonjoggal rendelkeznek, a jogi helyzetükre kihatással van, és igen korlátozott mérlegelési lehetőséget hagy az intézkedés végrehajtásával megbízott tagállamok számára. Ezt követően bemutatom, hogy véleményem szerint a földtulajdonosokat miért érinti személyükben a vita-

I – Jogi és ténybeli háttér

8. Az irányelv célja egy egységes európai ökológiai hálózat létrehozása „Natura 2000” néven. Ez a hálózat a természetes élőhelyek és a vadon élő állat- és növényfajok kedvező védeltségi állapotának helyreállítását, illetve fenntartását teszi lehetővé az Európai Közösség tagállamainak területén.⁸

9. Ez a hálózat „különleges természetmegőrzési területeket” foglal magába. Az irányelv 1. cikkének l) pontja értelmében a különleges természetmegőrzési terület alatt „olyan, közösségi jelentőségű és a tagállamok által törvényi, közigazgatási és/vagy szerződéses aktus útján kijelölt természeti terület [értendő], amelyben meghozták a szükséges

⁸ – Az első és a harmadik, negyedik, ötödik, illetve hatodik preambulumbekezdések.

intézkedéseket azon természetes élőhelyek és/vagy fajok populációi kedvező védettségi helyzetének helyreállítására illetve fenntartására, amelyek céljára a természeti területet kijelölték”.

Bizottságnak az irányelvről szóló értesítést követő három éven belül.

10. Ezeket a területeket az irányelv 4. cikkében meghatározott, három szakaszból álló eljárásnak megfelelően jelölik ki.

12. Majd a második szakaszban a Bizottság egy *ad hoc* bizottság¹² részvételével lefolytatott eljárásban jóváhagyja a közösségi jelentőségű természeti területek jegyzékét. Ezt a jegyzéket az ezen irányelvről szóló értesítéstől számított hat éven belül készíti el.

11. Az első szakasz keretében minden tagállam benyújtja az Európai Közösségek Bizottságának a területén található közösségi jelentőségű természeti területek javasolt jegyzékét az irányelvben meghatározott természetes élőhelytípusok vagy vadon élő állat- és növényfajok védelmére tekintettel. Ezt a jegyzéket, minden hasznos, nem csupán tudományos és ökológiai,⁹ illetve földrajzi¹⁰ természetű, hanem gazdasági és társadalmi jellegű¹¹ tájékoztatással együtt megküldik a

13. Végül a harmadik szakaszt az irányelv 4. cikkének (4) bekezdése írja le. E szakasz a különleges természetmegőrzési területek kijelölésére irányuló eljárás lezárását jelenti.

9 – Mint például az állatvilágnak a vadon élő madarak védelméről szóló, 1979. április 2-i 79/409/EGK tanácsi irányelv (HL L 103., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 1. kötet, 98. o.) I. mellékletében meghatározott madártani feltételeknek megfelelő besorolása, de ugyanígy az ezen mellékletben fel nem sorolt, de a területen rendszeresen előforduló vonuló madarakra vonatkozó információk, az irányelv II. mellékletében felsorolt emlősök, hüllők, kétélűek, halak, ízeltlábúak, valamint növények besorolása, illetve az ezen mellékletben fel nem sorolt más fontos növény- és állatfajok besorolása.

10 – Például a természeti terület földrajzi elhelyezkedése és térképe.

11 – Így ajánlott, hogy a tagállamok ismertessék a „területen és a terület körül végzett tevékenységek[et] és hatások[at]”. Ennek érdekében a tagállamok a mezőgazdasággal és erdőszettel, a halászáttal, vadászattal és gyűjtögetéssel, az urbanizációval, az iparosítással, az infrastruktúrával kapcsolatos tevékenységekről tájékoztatást adnak (lásd a Natura 2000 keretében javasolt területek adatszolgáltatási űrlapjáról szóló, 1996. december 18-i 97/266/EK bizottsági határozat [HL 1997., L 107., 1. o. és különösen a 37. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 3. kötet, 162. o.] 6.1. pontját és E. függelékét).

14. Ez a rendelkezés kimondja, hogy amint a Bizottság egy területet közösségi jelentőségű természeti területként ismer el, „az érintett tagállam [...] különleges természetvédelmi területté [helyesen: különleges természetmegőrzési területté] nyilvánítja az érintett területet”.

12 – Az irányelv 20. és 21. cikke. A Bizottság képviselőjének elnöksége alatt működő ezen bizottság a tagállamok képviselőiből áll.

15. Ugyanakkor az irányelv 4. cikkének (5) bekezdése értelmében, amint egy természeti terület felkerül a közösségi jelentőségű természeti területek jegyzékébe, a 6. cikk (2), (3) és (4) bekezdését kell rá alkalmazni.

16. Az irányelv 6. cikke meghatározza azon szabályozásokat, amelyeket a tagállamoknak a Natura 2000 természeti területek védelmének és kezelésének biztosítása érdekében el kell fogadniuk.

17. Az irányelv 6. cikkének (1) bekezdése egy olyan általános védelmi rendszert határoz meg, amelyeket a tagállamoknak a különleges természetmegőrzési területekre vonatkozóan létre kell hozniuk. Ezek az intézkedések lehetnek törvényi, közigazgatási vagy szerződéses aktusok, illetve adott esetben intézkedési tervek.

18. Ezen rendelkezéstől eltérően az irányelv 6. cikkének (2), (3) és (4) bekezdése alkalmazandó, amint egy természeti terület felkerül a közösségi jelentőségű természeti területek jegyzékébe.

19. Az irányelv 6. cikkének (2) bekezdése értelmében a tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket az élőhelyek károsodásának és a védett fajok megzavarásának megakadályozására. Ez a rendelkezés tehát lényegében a megelőzést szolgálja.

20. Az irányelv 6. cikkének (3) és (4) bekezdése pedig azon feltételeket határozza meg, amelyek mellett azok a tervek vagy programok engedélyezhetők, amelyek a természeti terület épségére hatással lehetnek.

A – A vitatott határozat

21. A vitatott határozat az irányelv értelmében megállapítja a boreális biogeográfiai régió közösségi jelentőségű természeti területeinek jegyzékét. Ezt a jegyzéket az irányelv 4. cikke (2) bekezdésének harmadik albekezdése értelmében fogadták el.

22. A vitatott határozat I. mellékletében szereplő jegyzékbe felvett közösségi jelentőségű természeti területek között az alábbi természeti területek találhatók:

A	B	C	D		E	
A KJT ¹³ kódja	A KJT neve	*	A KJT területe (ha)	A KJT hossza (km)	A KJT földrajzi koordinátái	
					Hosszúság	Szélesség

[...]

FI0100040	Nuuksio	*	5643		E 24 29	N 60 19
-----------	---------	---	------	--	---------	---------

[...]

FI0100050	Haaviston alueet	*	59		E 24 24	N 60 32
-----------	---------------------	---	----	--	---------	---------

[...]

FI0200011	Vares- harju	*	271		E 23 42	N 60 26
-----------	-----------------	---	-----	--	---------	---------

[...]

FI0900013	Hietasyr- jänkan- gas-Sirk- kaharju	*	378		E 25 59	N 62 29
-----------	--	---	-----	--	---------	---------

13 – Közösségi jelentőségű terület.

23. A vitatott határozatban meghatározott természeti területek magukba foglalják a földtulajdonosok földterületeit.¹⁴

II – Az Elsőfokú Bíróság előtti eljárás

24. 2005. április 18-án a fellebbezők keresetét nyújtottak be az Elsőfokú Bírósághoz a vitatott határozat teljes vagy részleges megsemmisítése iránt.

25. Az Elsőfokú Bíróság Hivatalához 2005. július 5-én benyújtott külön beadványában a Bizottság az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzata 114. cikkének 1. §-a alapján elfogadhatatlansági kifogást emelt.

26. Az Elsőfokú Bíróság első tanácsának elnöke 2005. szeptember 27-i végzésével engedélyezte a Finn Köztársaság beavatkozását a Bizottság kérelmeinek támogatása végett.

III – A megtámadott végzés

27. A kereset elfogadhatóságára vonatkozó vizsgálatot követően az Elsőfokú Bíróság úgy ítélte meg, hogy az EK 230. cikk negyedik bekezdése értelmében a vitatott határozat a felpereseket nem érinti közvetlenül, következképp elutasította a keresetüket.

28. Az Elsőfokú Bíróság először az EK 230. cikk negyedik bekezdésére hivatkozott, amely értelmében „[b]ármely természetes vagy jogi személy [...] indíthat eljárást a neki címzett határozat vagy az olyan határozat ellen, amelyet ugyan rendeltként vagy egy másik személyhez címzett határozatként hoztak, de őt közvetlenül és személyében érinti”.

29. Annak megállapítását követően, hogy a felperesek nem címzettjei a megtámadott határozatnak, az Elsőfokú Bíróság tehát megvizsgálta, hogy ez a határozat közvetlenül és személyükben érinti-e őket.

¹⁴ – Bizonyos földtulajdonokat a keresetlevél 6.2.2.7. pontja megnevezi és azonosít.

A – A földtulajdonosok közvetlen érintettségének kérdéséről

30. Miután a megtámadott végzés 52. és 53. pontjában a Bíróság vonatkozó ítélkezési gyakorlatára hivatkozott, az Elsőfokú Bíróság megvizsgálta a vitatott határozatnak a természetes személy földtulajdonosok jogi helyzetére kifejtett hatását.¹⁵ A következőket állapította meg:

„54. Az Elsőfokú Bíróság úgy véli, hogy nem lehet úgy tekinteni, hogy a [vitatott] határozat – amely közösségi jelentőségű területté nyilvánít olyan finnországi területeket, amelyeken a [természetes személy földtulajdonos] felperesek földtulajdonai találhatók – önmagában befolyásolja a [természetes személy földtulajdonos] felperesek jogi helyzetét. A [vitatott] határozat nem tartalmaz semmilyen rendelkezést a közösségi jelentőségű területek védelmi rendszerével, például megőrzési intézkedésekkel vagy [...] engedélyezési eljárásokkal kapcsolatban. Így nem gyakorol hatást sem a földtulajdonosok jogaira és kötelezettségeire, sem e jogok gyakorlására. A [természetes személy földtulajdonos] felperesek állításával ellentétben e területeknek a közösségi jelentőségű területek jegyzékébe való felvétele egyáltalán nem keletkeztet kötelezettséget a piaci szereplők vagy a magánszemélyek számára.”

31. Az Elsőfokú Bíróság ezt követően az ítélkezési gyakorlat által felállított azon második feltételt vizsgálta meg, amely szerint a megtámadott jogi aktus végrehajtásának tisztán automatikus jellegűnek és kizárólag a közösségi szabályozásból következőnek kell lennie. A megtámadott végzés 55–58. pontjában megvizsgálta a tagállamokra az irányelv 4. cikkének (4) és (5) bekezdése, illetve 6. cikke értelmében háruló kötelezettségek tartalmát. Az Elsőfokú Bíróság ebből a következő megállapításra jutott:

„59. A fent hivatkozott, és a [vitatott] határozat által a közösségi jelentőségű területek kijelölését követően az érintett tagállamokra háruló kötelezettségek fényében meg kell állapítani, hogy e kötelezettségek egyike sem alkalmazandó közvetlenül a [természetes személy földtulajdonos] felperesekre. Mindezek a kötelezettségek ugyanis olyan aktus meghozatalát kívánják meg az érintett tagállam részéről, amelyben a tagállam pontosan meghatározza, hogy milyen módon szándékozik eleget tenni a kérdéses kötelezettségnek, legyen szó szükséges természetvédelmi intézkedésekről (az [...] irányelv 6. cikkének (1) bekezdése), a terület károsodásának megakadályozásához szükséges intézkedésekről (az [...] irányelv 6. cikkének (2) bekezdése) vagy az illetékes nemzeti hatóságok jóváhagyásáról egy olyan tervvel kapcsolatban, amely valószínűleg jelentős hatással lesz a terület kezelésére (az [...] irányelv 6. cikkének (3) és (4) bekezdése).

¹⁵ – Számomra úgy tűnik, hogy az Elsőfokú Bíróság az elemzésében nem vizsgálta meg az MTK-n saátio alapítvány jogi helyzetét, amely – mint ismeretes – szintén a vitatott határozatban meghatározott földterületek tulajdonosa.

60. Az [...] irányelvből – amelynek alapján a [vitatott] határozatot hozták – tehát

kitűnik, hogy az elérendő célokat illetően kötelező a tagállamra, azonban a meghozandó megőrzési intézkedések és a követendő engedélyezési eljárások meghozatalát a nemzeti hatóságokra bízta. Ezt az érvet nem cáfolja az a tény sem, hogy a tagállamok számára ekként biztosított mérlegelési jogkörrel az [...] irányelv célkitűzéseivel összhangban kell élni.”

34. Az Elsőfokú Bíróság következőképpen a felperesek által benyújtott keresetet, mint elfogadhatatlant, elutasította.

IV – A Bíróság előtti eljárás és a felek kérelmei

32. Az Elsőfokú Bíróság tehát azt állapította meg, hogy a természetes személy földtulajdonosokat az EK 230. cikk negyedik bekezdése értelmében a vitatott határozat nem érinti közvetlenül, és úgy ítélte meg, hogy következőképpen nem szükséges azt megvizsgálni, hogy e közösségi jogi aktus személyükben érinti-e őket.

35. A Bíróság Hivatalához 2006. szeptember 4-én benyújtott kérelmükben a fellebbezők a jelen fellebbezést terjesztették elő.

36. A Bíróság elnöke 2007. január 16-i végzésével engedélyezte a Spanyol Királyság beavatkozását a Bizottság kérelmeinek támogatása végett.

B – Az MTK közvetlen érintettségének kérdéséről

33. A megtámadott végzés 61. pontjában, és a természetes személy földtulajdonosok közvetlen érdekeltségét illetően levont következtetésekre tekintettel az Elsőfokú Bíróság megállapította, hogy az MTK tagjai nem tekinthetők a vitatott határozat által közvetlenül érintettnek. Az Elsőfokú Bíróság továbbá megállapította, ez az egyesület nem bizonyította, hogy saját érdeke fűződne a kereset megindításához.

37. Fellebbezésükben a fellebbezők azt kérik, hogy a Bíróság helyezze hatályon kívül a megtámadott végzést, és semmisítse meg a vitatott határozatot. Azt kérik továbbá, hogy a Bíróság kötelezze a Bizottságot a két eljárás költségeinek viselésére.

38. A Bizottság, akit ebben a vonatkozásban a Spanyol Királyság támogat, a fellebbezés elutasítását és a fellebbezőknek a költségek viselésére való kötelezését kéri.

V – A fellebbezés

2. Értékelés

39. A fellebbezők három jogalapot hoznak fel a fellebbezésük alátámasztása érdekében, amelyek egyrészt a megtámadott végzés indokolásának hiányosságára vonatkoznak, másrészt az Elsőfokú Bíróság azon téves értékelésére, amely szerint az EK 230. cikk negyedik bekezdése értelmében a vitatott határozat nem érinti őket közvetlenül, harmadrészt pedig a hatékony bírói jogvédelem hiányára.

41. Ez a jogalap az indokolás alaki követelményeire hivatkozik. A megtámadott végzés elégtelen indokolásának szankcionálására irányul.

42. Az Elsőfokú Bíróság által hozott ítéletekkel szemben benyújtott fellebbezéseket illetően a Bíróság ismételten kimondta, hogy az a kérdés, hogy az Elsőfokú Bíróság szabályosan válaszolt-e a felek jogalapjaira, és szabályosan indokolta-e meg ítéletét, jogi kérdés, amelyre ilyen módon a fellebbezés keretében lehet hivatkozni.¹⁶

A – A megtámadott végzés indokolásának hiányosságára alapított első jogalapról

1. A felek érvei

40. A fellebbezők a fellebbezés 57–60. pontjában azt állítják, hogy az Elsőfokú Bíróság az irányelv 6. cikkének (3) bekezdésében meghatározott, a tervek vizsgálatára vonatkozó kötelezettség joghatásaival kapcsolatos érvre elmulasztott választ adni. Pedig szerintük világosan kifejtették ezt az érvet a Bizottság által felhozott elfogadhatatlansági kifogást követően benyújtott írásbeli észrevételeik 21–29. pontjában.

43. Az állandó ítélkezési gyakorlatból következik, hogy a Bíróság nem követeli meg az Elsőfokú Bíróságtól, hogy olyan magyarázatot adjon, amely egyenként és kimerítően követi a felek által előadott összes érvet. Az indokolás lehet közvetett is, amennyiben lehetővé teszi az érdekelt felek számára, hogy megismerjék az adott intézkedés indokait, és lehetővé teszik a hatáskörrel rendelkező bíróság számára felülvizsgálati jogköre gyakorlását.¹⁷ Amennyiben az EK 230. cikkben alapuló fellebbezésről van szó, az indokolási kötelezettség magában foglalja, hogy az Első-

16 – Lásd különösen a C-188/96. P. sz., Bizottság kontra V ügyben 1997. november 20-án hozott ítélet (EBHT 1997., I-6561. o.) 24. pontját és a C-401/96. P. sz., Somaco kontra Bizottság ügyben 1998. május 7-én hozott ítélet (EBHT 1998., I-2587. o.) 53. pontját.

17 – Lásd ebben az értelemben a C-167/06. P. sz., Komninou és társai kontra Bizottság ügyben 2007. október 25-én hozott ítélet (EBHT 2007., I-141. o.) 22. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot.

fokú Bíróság megvizsgálja a felperes által felhozott megsemmisítési jogalapokat, és ismerteti azokat az okokat, amelyek miatt elutasítja a jogalapot, vagy megsemmisíti a megtámadott jogi aktust.

ramok vizsgálatára vonatkozó kötelezettség miatt háruló új terheket.

44. Ugyanakkor, ha az Elsőfokú Bíróság nem is köteles részletekbe menően válaszolni a felperes minden egyes érvére, különösen ha azok nem kellően világosak és pontosak, és nincsenek részletes bizonyítékokkal alátámasztva, a Bíróság úgy véli, hogy az Elsőfokú Bíróságnak legalább az állítólagos jogsértéseket meg kell vizsgálnia.¹⁸

45. Ezen tényezőkre tekintettel azt kell megvizsgálni, hogy az Elsőfokú Bíróság elmulasztott-e választ adni a fellebbezők által előadott szóban forgó érveléssel kapcsolatban, illetve esetleg válaszolnia kellett volna-e ezen érvre.

46. A jelen ügyben megállapítható, hogy a fellebbezők világosan előadták azon okokat, amelyek alapján úgy gondolják, hogy a vitatott határozat közvetlenül érinti őket. Többek között az írásbeli észrevételeik¹⁹ 2.2. pontjában, és különösen a 21–29. pontjában igen részletesen kifejtették a földtulajdonosokra az irányelv 6. cikkének (3) bekezdésében meghatározott, a tervek és prog-

47. Ezt az érvet a felperesek közvetlen érdekeltiségével kapcsolatos jogalap alátámasztása érdekében adták elő. Nem egy ettől eltérő jogalapról van szó, amint azt a felperesek által az észrevételeikhez csatolt összefoglaló, illetve a fellebbezés alátámasztására felhozott jogalapok összefoglalása bizonyítani igyekszik.²⁰

48. Az Elsőfokú Bíróságnak a természetes személy földtulajdonosok közvetlen érdekeltiségére vonatkozó érvelése a megtámadott végzés 54–59. pontjában az alábbi megfogalmazásban szerepel:

„54. Az Elsőfokú Bíróság úgy véli, hogy nem lehet úgy tekinteni, hogy a [vitatott] határozat [...] önmagában befolyásolja a [természetes személy földtulajdonos] felperesek jogi helyzetét. A [vitatott] határozat nem tartalmaz semmilyen rendelkezést a közösségi jelentőségű területek védelmi rendszerével, például megőrzési intézkedésekkel vagy [...] engedélyezési eljárásokkal kapcsolatban. Így nem gyakorol hatást sem a földtulajdonosok jogaira és kötelezettségeire, sem e jogok gyakorlására. A [természetes személy földtulajdonos] felperesek állí-

18 – Uo.

19 – A Bizottság által az elsőfokú eljárásban felhozott elfogadhatatlansági kifogást követően benyújtott írásbeli észrevételekre hivatkozzom.

20 – Lásd egyrészről az írásbeli észrevételek 68–70. pontját, másrészt a fellebbezés 4. oldalát.

tásával ellentétben e területeknek a közösségi jelentőségű területek jegyzékébe való felvétele egyáltalán nem keletkeztet kötelezettséget a piaci szereplők vagy a magánszemélyek számára.

keztetett, hogy az MTK ennél fogva nem lehet közvetlenül érintett.

[...]

59. A fent hivatkozott, és a [vitatott] határozat által a közösségi jelentőségű területek kijelölését követően az érintett tagállamokra háruló kötelezettségek fényében meg kell állapítani, hogy e kötelezettségek egyike sem alkalmazandó közvetlenül a [természetes személy földtulajdonos] felperesekre. Mindezek a kötelezettségek ugyanis olyan aktus meghozatalát kívánják meg az érintett tagállam részéről, amelyben a tagállam pontosan meghatározza, hogy milyen módon szándékozik eleget tenni a kérdéses kötelezettségnek, legyen szó szükséges természetvédelmi intézkedésekről (az [...] irányelv 6. cikkének (1) bekezdése), a terület károsodásának megakadályozásához szükséges intézkedésekről (az [...] irányelv 6. cikkének (2) bekezdése) vagy az illetékes nemzeti hatóságok jóváhagyásáról egy olyan tervezettel kapcsolatban, amely valószínűleg jelentős hatással lesz a terület kezelésére (az [...] irányelv 6. cikkének (3) és (4) bekezdése)."

50. A megtámadott végzés egyszerű olvasata elegendő annak megállapításához, hogy az Elsőfokú Bíróság a felperesek közvetlen érdekeltségére vonatkozó jogalappal kapcsolatban állást foglalt. Igaz, hogy az Elsőfokú Bíróság az irányelv 6. cikke (3) bekezdésének a földtulajdonosok jogi helyzetére kifejtett hatásait nem részletekbe menően vizsgálta meg. Sajnálatos az ezen kérdéssel kapcsolatos indokolás tömörsége, hiszen – mint ismeretes – az Elsőfokú Bíróság eljárásgátló okok fennállása miatti elfogadhatatlanságról határoz.

51. Mindazonáltal úgy vélem, hogy a megtámadott végzés indokolása lehetővé teszi a Bíróság számára a bírósági felülvizsgálat gyakorlását, illetve a felperesek számára, hogy megismerjék az okokat, amelyek miatt az Elsőfokú Bíróság azt állapította meg, hogy a vitatott határozat őket nem érinti közvetlenül. Amint az a megtámadott végzésből egyértelműen kiderül, az Elsőfokú Bíróság azon megállapításból indult ki, hogy a megtámadott határozat nem tartalmaz semmilyen rendelkezést az irányelv 6. cikkében meghatározott védelmi rendszerrel kapcsolatban, illetve mérlegelési lehetőséget hagy a végrehajtásával megbízott tagállamok számára.

49. A megtámadott végzés 61. pontjában az Elsőfokú Bíróság ebből tehát arra követ-

52. Azt javaslom tehát a Bíróságnak, hogy az első jogalapot nyilvánítsa megalapozatlannak.

B – Az Elsőfokú Bíróságnak a földtulajdonosok közvetlen érdekelttségét érintő téves értékelésére alapított második jogalapról

hálózatba való felvételét szabályozza végleges hatállyal.

1. A felek érvei

53. A fellebbezők azt állítják, hogy az Elsőfokú Bíróság tévesen tekintette úgy, hogy az EK 230. cikk negyedik bekezdése és a Bíróság ítélkezési gyakorlata értelmében a vitatott határozat nem érinti őket közvetlenül. Véleményük szerint az Elsőfokú Bíróság tévesen alkalmazta a jogot az ítélkezési gyakorlat által megkívánt két azon feltétel vizsgálata során, amelyek értelmében egyrészt a vitatott jogi aktusnak hatást kell gyakorolnia a felperes jogi helyzetére, másrészt alkalmazásának tisztán automatikus jellegűnek kell lennie.²¹

54. Az első feltételt illetően a fellebbezők azt állítják, hogy az Elsőfokú Bíróság az irányelv 6. cikkét helytelenül értelmezte, amennyiben úgy értékelte, hogy a vitatott határozat rájuk nézve semmilyen közvetlen joghatást nem fejt ki.

55. Egyrészt a vitatott határozat elengedhetetlenül a közösségi jelentőségű természeti területekként kiválasztott területek különleges természetvédelmi területekké való minősítéséhez vezet. A szóban forgó határozat tehát ezen területeknek a Natura 2000

56. Másrészt a vitatott határozat a közösségi jelentőségű természeti területnek minősített területek károsításának tilalmához, valamint az ezen természeti területeken végrehajtható, az irányelv 6. cikkének (3) bekezdésében meghatározotthoz hasonló tervek és programok vizsgálatának kötelezettségéhez vezet. Az, hogy a vitatott határozat önmagában nem tartalmaz az ingatlanok használatára vonatkozó kötelezettségeket vagy korlátozásokat, nem bír jelentőséggel.

57. Ezen megállapítás alátámasztása érdekében a fellebbezők azt kifogásolják, hogy az Elsőfokú Bíróság a vitatott határozat joghatásainak vizsgálata során nem vette figyelembe a természeti területek kiválasztására irányuló eljárás különböző szakaszait.

58. A második feltételt illetően a fellebbezők azzal érvelnek, hogy az Elsőfokú Bíróság helytelenül értelmezte a 6. cikket azért is, mivel úgy vélte, hogy a vitatott határozat csak akkor vált ki joghatásokat, ha a tagállam intézkedéseket tesz, amelyek meghozatala mérlegelési jogkörébe tartozik.

21 – A fellebbezés 8–56. pontja.

59. A Bizottság a maga részéről azt állítja, hogy a vitatott határozat megfelel a Bíróságnak az EK 230. cikk negyedik bekezdésével kapcsolatos ítélkezési gyakorlatának. Véleménye szerint a vitatott határozat nem érinti közvetlenül a fellebbezőket, mivel nem tartalmaz semmilyen rendelkezést a tagállamok által az irányelv alapján elfogadandó védelmi rendszerrel kapcsolatban. Továbbá az irányelv 6. cikkének (3) bekezdése, ugyanúgy mint a vitatott határozat, egyáltalán nem akadályozza meg a fellebbezőket abban, hogy a különleges természetvédelmi területeken építési, erdészeti és mezőgazdasági programokat hajtsanak végre. Ezen rendelkezés szövege egyértelmű, és csupán a vizsgálati eljárás alkalmazását kívánja meg, valamint a program jóváhagyását megelőzően az illetékes nemzeti hatóságokkal való egyeztetés megszervezését. Végül a Bizottság nem tartja szükségesnek a fellebbezők azon érveinek megválaszolását, melyek szerint a vitatott határozat személyükben is érinti őket.

2. Értékelés

61. A vitatott határozat kizárólagos címzettjei a 2. cikke értelmében a tagállamok. A természetes személyeknek – a jelen ügyben a földtulajdonosok közé tartozó személyek –, vagy a jogi személyeknek – a jelen ügyben az MTK: n säätiö alapítvány –, akik ezen határozattal szemben megsemmisítés iránti keresetet szándékoznak benyújtani, tehát az EK 230. cikk negyedik bekezdésében meghatározott feltételeknek eleget kell tenniük. Következésképpen azt kell bizonyítaniuk, hogy a határozat közvetlenül és személyükben érinti őket. Amennyiben a vitatott határozat nem elégíti ki ezeket a feltételeket, akkor a természetes vagy jogi személy által vele szemben benyújtott kereset elfogadhatatlan.

62. Ez a jelen jogvita tárgya.

60. A Bizottság kérelmeinek alátámasztása érdekében beavatkozó Spanyol Királyság hozzáteszi, hogy a vitatott határozat csupán egy ténybeli helyzetet állapít meg, mégpedig a különleges környezetvédelmi feltételek teljesülését egy meghatározott területen. Továbbá megállapítja, hogy az irányelv 6. cikke (3) bekezdésének joghatásai nem a vitatott határozatból, hanem a tagállamok által különleges természetmegőrzési területté való nyilvánítaból következnek.

63. Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint, és amint arra az Elsőfokú Bíróság a megtámadott végzés 52. pontjában hivatkozott, azon feltétel, miszerint a megtámadott jogi aktusnak közvetlenül kell érintenie a természetes vagy jogi személyt, a következő két feltétel teljesülését kívánja meg. Először, e jogi aktusnak közvetlen hatást kell gyakorolnia a jogalany jogi helyzetére. Másodszor, a szóban forgó jogi aktus nem hagyhat mérlegelési lehetőséget az intézkedés végre-

hajtásával megbízott címzettek számára, az ilyen végrehajtás tehát tisztán automatikus jellegű, és köztes szabályok alkalmazása nélkül, egyedül a közösségi szabályozás alapján történik.²²

64. A jelen ügy keretében tehát meg kell vizsgálni, hogy e két feltétel teljesül-e.

a) A vitatott határozat által a földtulajdonosok jogi helyzetére kifejtett hatásokra vonatkozó első feltételt illetően

65. Amint már említettem, az Elsőfokú Bíróság a megtámadott végzés 54. pontjában úgy vélte, hogy a megtámadott határozat, „amely közösségi jelentőségű területté nyilvánít olyan finnországi területeket, amelyeken a [természetes személy földtulajdonos] felperesek földtulajdonai találhatóak,[²³] önmagában [nem] befolyásolja [ez utóbbiak] jogi helyzetét”. Véleménye szerint a vitatott határozat nem tartalmaz semmilyen rendelkezést a közösségi jelentőségű területek védelmi rendszerével kapcsolatban, így nem gyakorol hatást sem a földtulajdonosok jogaira és kötelezettségeire, sem e jogok gyakorlására. Így az Elsőfokú Bíróság szerint e területeknek a közösségi jelentőségű területek jegyzékébe való felvétele egyáltalán nem keletkeztet kötelezettséget a piaci szereplők vagy a magánszemélyek számára.

22 – Lásd a fent hivatkozott Bizottság kontra Infront WM ügyben hozott ítélet 47. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot.

23 – Kiemelés tőlem.

66. Ezt a nézetet nem osztom.

67. Ezzel szemben úgy gondolom, hogy a vitatott határozat már önmagában közvetlen hatást fejt ki a földtulajdonosok jogi helyzetére, mégpedig már akkor is, amikor az érintett tagállam még nem fogadott el védelmi intézkedéseket.

68. A Spanyol Királyság állításával ellentétben a vitatott határozat valóban megtámadható jogi aktusnak minősül. Ez a határozat nem egy „deklaratív jogi aktus” vagy egy egyszerű közbenső intézkedés, mivel végleges hatállyal meghatározza a Bizottság álláspontját a Natura 2000 hálózatra tartozó közösségi jelentőségű természeti területekkel kapcsolatban.²⁴

69. A vitatott határozat ugyanakkor sérelmet okozó jogi aktusnak minősül. Mivel közösségi jelentőségű természeti területnek nyilvánítja azokat a földingatlanokat, amelyeken a földtulajdonosok jogokkal rendelkeznek, ez a határozat megfosztja őket az azokkal való szabad rendelkezés lehetőségétől.²⁵

24 – A 60/81. sz., IBM kontra Bizottság ügyben 1981. november 11-én hozott ítélet (EBHT 1981., 2639. o.) 10. pontja.

25 – A Guy Issac professzor által kifejtett gondolatra hivatkozom, aki úgy véli, hogy „a felperes csakis akkor közvetlenül érintett, ha a megtámadott jogi aktusnak már önmagában az az azonnali hatása, hogy valamely jogtól megfosztja, vagy kötelezettséget hárít rá úgy, hogy olyan helyzetbe hozza, mint amelyben címzettként találna magát” (Isaac, G., *Droit communautaire général*, 7. kiadás, Colin, Párizs, 1999., 266. o.).

70. A szóban forgó határozat ugyanis azzal a következménnyel jár, hogy a földtulajdonosok jogait illető olyan új korlátozásokat vezet be, amelyek nem álltak fenn ezen jogok megszerzésének pillanatában, és amelyek e jogok gyakorlását megnehezítik. A vitatott határozat értelmében a földtulajdonosok ezt követően a földterületeiket nem hasznosíthatják vagy adhatják el anélkül, hogy ne lennének tekintettel a tulajdonuk közösségi jelentőségű természeti területté való nyilvánítására. A vitatott határozatnak a helyzetükre kifejtett hatása tehát gazdasági és társadalmi károkból mutatkozik meg, a földingatlan értékének csökkenésén vagy akár a mezőgazdasági és erdészeti tevékenységek teljes vagy részleges megszűnésén keresztül. E hatás a tulajdonhoz kapcsolódó előjogok gyakorlására vonatkozó számos korlátozáson keresztül is kifejezésre juthat, hiszen amint ezeket a földterületeket közösségi jelentőségű természeti területté nyilvánítják, új kötelezettségek nehezednek rájuk.

71. Egyrészt a szóban forgó területeket az irányelv 4. cikkének (4) bekezdése különleges természetmegőrzési területté nyilvánította.

72. Másrészt a tagállamok feladata az irányelv 4. cikkének (5) bekezdése értelmében, hogy a vitatott határozatban meghatározott természeti területek védelmi rend-

szerét létrehozzák, mégpedig az irányelv 6. cikke (1)–(4) bekezdésének rendelkezéseivel összhangban.²⁶ A tagállamoknak például meg kell hozniuk a természeti területek védelméhez szükséges minden intézkedést.²⁷ Ily módon a védett területen belül megtilthatnak bizonyos tevékenységeket, mint a termősfítés vagy az erdőirtás, vagy korlátozhatják az építési és hasznosítási munkálatokat. Ezenfelül a tagállamoknak minden olyan tervet és programot, amely hatással lehet a közösségi jelentőségű természeti területekre – mint például a vízvételi programok –, az érintett természeti területre kifejtett hatásaik vizsgálatától függő előzetes hatósági engedélyhez kell kötniük.²⁸

73. Ezek az intézkedések a tulajdonjog gyakorlását ténylegesen korlátozzák, és közvetlenül a földtulajdonosok területeinek közösségi jelentőségű természeti területté való nyilvánításához kötődnek.

74. A fent hivatkozott Bizottság kontra Infront WM ügyben hozott ítélet alapjául szolgáló ügyben a Bíróság elismerte a felperes közvetlen érintettségét. A megtámadott jogi aktus egy olyan bizottsági határozat volt, amely megállapította egy olyan brit szabályozás közösségi joggal való összeegyeztethe-

26 – Lásd a C-117/03. sz., Dragaggi és társai ügyben 2005. január 13-án hozott ítéletet (EBHT 2005., I-167. o.). A Bíróság ezen ítélet 21. pontjában úgy értékelte, hogy az irányelv 6. cikkének (2)–(4) bekezdésében előírt védelmi intézkedéseket kizárólag a Bizottság által az irányelv 21. cikke által előírt eljárás szerint jóváhagyott közösségi jelentőségű területek jegyzékében az irányelv 4. cikke (2) bekezdésének harmadik albekezdésével összhangban szereplő területek vonatkozásában kell alkalmazni.

27 – Az irányelv 6. cikkének (1) és (2) bekezdése.

28 – Az irányelv 6. cikkének (3) bekezdése.

tőségét, amely a 89/552/EGK irányelv értelmében ²⁹ a kiemelkedő jelentőségű események televíziós műsorszolgáltató általi közvetítésére vonatkozó követelményeket állapít meg. A Bíróság elismerte, hogy egy olyan vállalkozást – a jelen ügyben az Infront WM AG-t –, amelynek tevékenysége sportesemények televíziós közvetítése jogainak megszerzésében és kereskedelmében áll, közvetlenül érint ez a jogi aktus, mivel a Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága által meghozott és a vitatott aktussal jóváhagyott intézkedések így az említett televíziós műsorszolgáltatókkal szemben bizonyos korlátokat szabnak abban az esetben, ha e szolgáltatók olyan megjelölt események közvetítését irányozzák elő, amelyekre vonatkozóan az Infront kizárólagos jogokat szerzett. A Bíróság kimondta, hogy „[m]ivel ezek a korlátok azokhoz a feltételekhez kötődnek, amelyek mellett [a szóban forgó] szolgáltatók megszerzik az Infront [WM AG]-tól a [...] televíziós közvetítés [...] jogait, az Egyesült Királyság által meghozott intézkedések és a vitatott aktus azzal a következménnyel járnak, hogy olyan újabb korlátozásokat állapítanak meg az Infrontot megillető jogok vonatkozásában, amelyek nem léteztek abban az időpontban, amikor e társaság megszerezte az említett közvetítési jogokat, és amelyek megnehezítik e jogok gyakorlását. A vitatott aktus így közvetlenül érinti az Infront [WM AG] jogi helyzetét.” ³⁰

75. Ez az ítélkezési gyakorlat a jelen ügyre nézve tökéletesen alkalmazhatónak tűnik.

76. Ezen feltételek mellett és ezen tényezőkre tekintettel számomra úgy tűnik, hogy a vitatott határozat valóban közvetlenül érinti a földtulajdonosok jogi helyzetét.

77. Ezt követően meg kell vizsgálni, hogy a vitatott határozat által megkövetelt végrehajtási intézkedések tisztán automatikus jellegűek-e, vagy pedig ezzel ellentétben a nemzeti hatóságok e tekintetben megőrzik mérlegelési jogkörüket.

b) A tagállamokat a vitatott határozat végrehajtása során megillető mérlegelési jogkör terjedelmére vonatkozó második feltételt illetően

78. Az állandó ítélkezési gyakorlatból következik, hogy abban az esetben, ha valamely intézmény a közösségi aktust egy tagállamhoz címezi, a tagállam által az aktus végrehajtása érdekében történő fellépés automatikus jellegű, vagy ha a kérdéses aktus jogkövetkezményei bármely esetben egyértelműen bekövetkeznek, akkor az aktus közvetlenül érint bármely személyt, akire a tagállami fellépés hatást gyakorol. ³¹

29 – Az 1997. június 30-i 97/36/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 202., 60. o.; magyar nyelvű különkiadás 6. fejezet, 2. kötet, 321. o.) által módosított, a tagállamok törvényi, rendeleti vagy közigazgatási intézkedésekben megállapított, televíziós műsorszolgáltató tevékenységre vonatkozó egyes rendelkezéseinek összehangolásáról szóló, 1989. október 3-i tanácsi irányelv (HL L 298., 23. o.; magyar nyelvű különkiadás 6. fejezet, 1. kötet, 224. o.).

30 – A 47–52. pont.

31 – A C-386/96. P. sz., Dreyfus kontra Bizottság ügyben 1998. május 5-én hozott ítélet (EBHT 1998., I-2309. o.) 43. pontja és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat, valamint az Elsőfokú Bíróság T-223/01. sz., Japan Tobacco és JT International kontra Parlament és Tanács ügyben 2002. szeptember 10-én hozott végzésének (EBHT 2002., II-3259. o.) 46. pontja.

79. Amennyiben létezik olyan nemzeti végrehajtási intézkedés, amely a megtámadott jogi aktus és a felperes közé lép, akkor a Bíróság úgy tekinti, hogy a kereset önmagában nem elfogadhatatlan, feltéve, hogy ez az intézkedés tisztán automatikus jellegű, vagy hogy a tartalma előrelátható, és a közösségi szabályokból levezethető.³² A Bíróság például megállapította, hogy a fent hivatkozott Bizottság kontra Infront WM ügyben hozott ítélet alapjául szolgáló ügyben ez az eset állt fenn. A megtámadott jogi aktus végrehajtásában biztosított mozgástér ellenére a Bíróság azt állapította meg, hogy a nemzeti hatóságok semmilyen mérlegelési lehetőséggel nem rendelkeznek az elérendő eredménnyel kapcsolatban, mivel ezt kizárólag a szóban forgó jogi aktus határozza meg.³³

80. Ezzel szemben, amennyiben a megtámadott jogi aktus a címzett tagállam számára valódi választási lehetőséget biztosít a tekintetben, hogy fellépjen-e vagy sem, illetve nem kötelezi arra, hogy meghatározott módon lépjen fel, akkor a Bíróság úgy tekinti, hogy a jogalany nem hivatkozhat a közvetlen érintettségre ennek megtámadása érdekében.³⁴

32 – Lásd különösen a 41/70–44/70. sz., International Fruit Company és társai kontra Bizottság ügyben 1971. május 13-án hozott ítélet (EBHT 1971., 411. o.) 25. pontját, valamint a 62/70. sz., Bock kontra Bizottság ügyben 1971. november 23-án hozott ítélet (EBHT 1971., 897. o.) 7. és 8. pontját.

33 – Az 59–63. pont.

34 – Lásd különösen a C-73/97. P. sz., Franciaország kontra Comafra és társai ügyben 1999. január 21-én hozott ítéletet (EBHT 1999., I-185. o.). Ebben az ügyben a Bíróság kimondta, hogy az A és B csoportba tartozó egyes piaci szereplők számára az 1994. évi vámkontingens keretében kiutalható banánmennyiség meghatározása érdekében az egységes csökkentési együttható megállapításáról szóló, 1993. november 19-i 3190/93/EK bizottsági rendelet (HL L 285., 28. o.) nem érinti közvetlenül a piaci szereplőket, mivel valójában az illetékes nemzeti hatóságok feladata, hogy ezen rendelet alapján végleges hatállyal megállapítsák, hogy milyen mennyiségű banánt hozhatnak be ezen időszakban.

81. Amint már említettem, az Elsőfokú Bíróság a megtámadott végzés 55–58. pontjában megvizsgálta az irányelv 4. cikkének (4) és (5) bekezdése, illetve 6. cikke értelmében a tagállamokra háruló kötelezettségek tartalmát. Ebből arra következtetett, hogy ezek a kötelezettségek olyan aktus meghozatalát kívánják meg az érintett tagállam részéről, amelyben a tagállam pontosan meghatározza, hogy milyen módon szándékozik ezeket végrehajtani a területén. Ezt követően az Elsőfokú Bíróság a következőket mondta ki:

„60. Az [...] irányelvből – amelynek alapján a [vitatott] határozatot hozták – tehát kitűnik, hogy az elérendő célokat illetően kötelező a tagállamra, azonban a meghozandó megőrzési intézkedések és a követendő engedélyezési eljárások meghozatalát a nemzeti hatóságokra bízta^[35]. Ezt az érvet nem cáfolja az a tény sem, hogy a tagállamok számára ekként biztosított mérlegelési jogkörrel az [...] irányelv célkitűzéseivel összhangban kell élni.”

82. Ezen utóbbi megállapítás alapján az Elsőfokú Bíróság a földtulajdonosok által benyújtott megsemmisítés iránti keresetet, mint elfogadhatatlant elutasította.

83. Ezt az érvelést az alábbi okokból nem osztom.

35 – Kiemelés tőlem.

84. Egyrésztől felidézendő, hogy a vitatott határozat szabályozó jellegű, és azt a tagállamoknak teljes egészében követniük kell anélkül, hogy a területeknek a Natura 2000 hálózatba való felvételét visszavonhatnák.

85. Másrésztől ezen határozat végrehajtása során a tagállamok véleményem szerint csupán igen korlátozott mérlegelési lehetőséggel rendelkeznek.

86. A jelen ügyben a felek nézeteltérése abból adódik, hogy a vitatott határozat végrehajtása a tagállamok részéről végrehajtási intézkedések elfogadását teszi szükségessé. Ugyanakkor, amint már említettem, valamely, a megtámadott jogi aktus és a felperes közé kerülő nemzeti végrehajtási intézkedés léte önmagában nem jelenti a kereset elfogadhatatlanságát. Egy ilyen helyzetben a Bíróság megvizsgálja a megtámadott jogi aktus végrehajtása során a tagállamokat megillető mérlegelési lehetőség terjedelmét.

87. Márpedig a jelen ügyben ezeket a végrehajtási intézkedéseket egy irányelv állapítja meg, amely definíciójánál fogva a tagállamoknak mérlegelési lehetőséget biztosít. Felidézendő ugyanis, hogy az EK 249. cikk harmadik bekezdése értelmében az irányelv az elérendő célokat illetően minden tagállamra kötelező, azonban a tagállamok a forma és az ennek érdekében elfogadandó eszközök

megválasztását illetően bizonyos szabadsággal rendelkeznek.³⁶

88. A jelen ügyben tehát felmerül a kérdés, hogy az irányelv rendelkezéseire tekintettel a tagállamok a vitatott határozat végrehajtása során elegendő mérlegelési lehetőséggel rendelkeznek-e annak eldöntéséhez, hogy fellépjenek-e, vagy sem, vagy pedig meghatározott módon kötelesek fellépni.

89. A vitatott határozat végrehajtásának módját és feltételeit az irányelv 4. cikkének (4) és (5) bekezdése, és 6. cikke állapítják meg.

90. Először is, amint a Bizottság a közösségi jelentőségű természeti területek jegyzékét jóváhagyja, a tagállamoknak a lehető leghamarabb – de legkésőbb hat éven belül – különleges természetmegőrzési területté kell nyilvánítaniuk az érintett területeket. Amint arra a felperesek hivatkoztak, az irányelv 4. cikke (4) bekezdésének rendelkezései világosak, és a tagállamok ebben a tekintetben semmilyen mérlegelési jogkörrel nem rendelkeznek.³⁷

36 – Lásd még a C-129/96. sz. Inter-Environnement Wallonie ügyben 1997. december 18-án hozott ítélet (EBHT 1997., I-7411. o.) 45. pontját.

37 – Lásd a fellebbezés 2.2. szakaszát.

91. Másodszor az irányelv 4. cikkének (5) bekezdése értelmében a tagállamoknak a közösségi jelentőségű természeti területek jegyzékébe felvett természeti területekre a 6. cikk (2), (3) és (4) bekezdésében meghatározott védelmi intézkedéseket kell alkalmazniuk.³⁸ Amint a Bíróság a fent hivatkozott Dragaggi és társai ügyben hozott ítéletben megállapította, egy természeti területnek a közösségi jelentőségű természeti területek jegyzékébe való felvétele és a szóban forgó rendelkezésben meghatározott védelmi intézkedések alkalmazása kifejezetten összefüggnek.³⁹

92. Igaz, hogy a nemzeti hatóságok az irányelv 6. cikke és a vitatott határozat végrehajtása során nincsenek megfosztva minden mérlegelési mozgástértől. Az ebből eredő kötelezettségek teljesítése érdekében ugyanis a nemzeti hatóságok a természeti területek megfelelő védelmi rendszerét hozhatják létre, amelyek az egyes tagállamok gazdasági, társadalmi és kulturális igényei, valamint a regionális és a helyi sajátosságok függvényében változhatnak.⁴⁰

93. A számukra biztosított mérlegelési lehetőség azonban igen korlátozottnak tűnik.

94. A nemzeti hatóságoknak ugyanis gondoskodniuk kell arról, hogy a közösségi jelentőségű természeti területekké nyilvánított terü-

letek tulajdonosai a területeiken található természetes élőhelyeket ne károsítsák és az ott élő fajokat az irányelv követelményeit sértő módon ne zavarják. Ennek érdekében a nemzeti hatóságok olyan védelmi intézkedéseket kötelesek elfogadni, amelyek véleményem szerint nagyban előreláthatók és irányultságukat tekintve könnyen beazonosíthatók. Ezen intézkedéseknek így lehetővé kell tenniük a közösségi érdekelttségű természetes élőhelyek, valamint vadon élő állat- és növényfajok „kedvező védeltségi helyzetének” fenntartását illetve helyreállítását.⁴¹ Továbbá lehetővé kell tenniük a természeti területek károsodása és megzavarása veszélyének elkerülését. Az említett intézkedések a vitatott határozat közvetlen végrehajtásának felelnek meg. Ezek és következképpen a jelen ügyben a vitatott határozat azok, amelyek meghatározzák az elérendő eredményt. Az eredményt illetően tehát a nemzeti hatóságok semmilyen mérlegelési lehetőséggel nem rendelkeznek.

95. Ugyanakkor a földtulajdonosok jogi helyzetébe való beavatkozás az ezen eredmény elérésére irányuló követelménynek tudható be.

96. Mindemellett a közösségi intézmények az illetékes nemzeti hatóságok mérlegelési lehetőségét egyre szűkebb korlátok közé szorítják.

38 – Lásd a C-244/05. sz., Bund Naturschutz in Bayern és társai ügyben 2006. szeptember 14-én hozott ítélet (EBHT 2006., I-8445. o.) 35. pontját.

39 – 24. pont.

40 – Lásd ebben a tekintetben az irányelv 2. cikkének (3) bekezdését.

41 – Lásd az irányelv 1. cikkének e) és i) pontját, illetve 2. cikkének (2) bekezdését. Az 1. cikk e) pontja értelmében egy természetes élőhely védeltségi állapota abban az esetben minősül kedvezőnek, ha a természetes kiterjedése és az azon belüli található területek nagysága állandó vagy növekvő, a hosszú távú fennmaradásához szükséges sajátos szerkezete és funkciói biztosítottak, és valószínűleg a belátható jövőben is biztosítottak lesznek, továbbá a jellegzetes fajainak védeltségi helyzete az irányelv 1. cikkének i) pontjában meghatározottak szerint kedvezőnek minősül.

97. A Bizottság így kiadott egy, az irányelv 6. cikkének értelmezésére vonatkozó iránymutatást, amelyben az irányelv minden egyes rendelkezésének hatályát és tartalmát ismerteti.⁴² Az irányelv 6. cikke (2) bekezdésének végrehajtását illetően például a Bizottság pontosan meghatározza a természeti területek megzavarásának és károsodásának fogalmát, és többek között meghatározza a tagállamok számára, hogy ezen veszélyeket hogyan értékeljék. A Bizottság továbbá megállapítja a védelmi intézkedések tagállamok általi meghozatalára vonatkozó követelményeket és határidőket.⁴³ Ezt követően az irányelv 6. cikke (4) bekezdésének végrehajtását illetően a Bizottság pontosan meghatározza, hogy mit kell „közérdekű kényszerítő indokok” és „kiegyenlítő intézkedés” alatt érteni. Többek között meghatározza, hogy mikor kell ezekhez az intézkedésekhez folyamodni, kinek kell állni ezek költségeit, és kit kell erről értesíteni.

98. Ugyanakkor a Bizottság a kötelezettség-szegés megállapítása iránti kereseten keresztül, illetve a Bíróság a bírósági felülvizsgálat keretében a tagállamok által az irányelv 6. cikke értelmében elfogadott intézkedések igen részletes ellenőrzését gyakorolja. Az irányelv végrehajtásával kapcsolatos jogviták magas száma bizonyítja ezt. Ebben a vonatkozásban a Bíróság hangsúlyozta, hogy az átültetés pontossága „különös jelentőséggel” bír, [mivel] a Közösség természeti örökségének

kezelése saját területeik vonatkozásban az egyes tagállamok feladata.⁴⁴ Véleménye szerint, illetve mivel az irányelv „összetett és technikai szabályokat” állít fel, „a tagállamoknak különösen ügyelniük kell arra, hogy az irányelv átültetésének biztosítását célzó jogszabályaik egyértelműek és pontosak legyenek, beleértve az alapvető felügyeleti és ellenőrzési kötelezettségeket is”.⁴⁵

99. Így a Bíróság nem vonakodott meghatározni az irányelv 6. cikkének (3) bekezdésében meghatározott védelmi mechanizmus módszereit. A Bíróság véleménye szerint ezen rendelkezés értelmében egy „megfelelő vizsgálat” azt követeli meg az illetékes nemzeti hatóságoktól, hogy a tervek minden olyan részletét meghatározzák, amelyek hatással lehetnek az érintett természeti terület védelmével kapcsolatos célkitűzésekre. Továbbá, a Bíróság szerint, a terv vagy program csak akkor engedélyezhető, ha az illetékes nemzeti hatóságok megbizonyosodtak arról, hogy nem jár az érintett természeti terület épségét veszélyeztető káros hatásokkal. Ugyanígy, amint azt a Bíróság meghatározza, „ha bizonytalanság mutatkozik annak megítélésében, hogy [...] káros hatások felléphetnek-e, az illetékes hatóság köteles megtagadni az [...] engedély kiadását”.⁴⁶ Amint arra a fellebbezők helyesen hivatkoztak, az ezen feltételek alapján kiadott engedély tehát csupán igen korlátozott mérlegelési lehetőséget hagy a tagállamok számára.⁴⁷

42 – Ezen útmutatás címe: *Gérer les sites Natura 2000 – Les dispositions de l'article 6 de la directive habitats (92/43/CEE)*, Luxembourg, 2000.

43 – Lásd még a C-75/01. sz., Bizottság kontra Luxemburg ügyben 2003. február 13-án hozott ítélet (EBHT 2003., I-1585. o.) 41. és 42. pontját, valamint a C-6/04. sz., Bizottság kontra Egyesült Királyság ügyben 2005. október 20-án hozott ítélet (EBHT 2005., I-9017. o.) 29–39. pontját.

44 – A fent hivatkozott Bizottság kontra Egyesült Királyság ügyben hozott ítélet 25. pontja.

45 – Uo., 26. pont.

46 – A C-127/02. sz., Waddenvereniging és Vogelbeschermingsvereniging ügyben 2004. szeptember 7-én hozott ítélet (EBHT 2004., I-7405. o.) 52–60. pontja.

47 – A fellebbezés 30. pontja.

100. Számomra tehát úgy tűnik, hogy amint a Bizottság egy területet közösségi jelentőségű természeti területnek nyilvánított, a tagállamoknak nincs más lehetőségük, minthogy az irányelv követelményeinek megfelelően ezt a természeti területet különleges természetmegőrzési területté nyilvánítsák, és elfogadják a szóban forgó természeti terület megőrzését lehetővé tevő védelmi intézkedések rendszerét. Az, hogy a tagállamok rendelkeznek mérlegelési lehetőséggel, ha mégoly korlátozattal is, a meghozandó védelmi intézkedések és a követendő engedélyezési eljárás tekintetében, véleményem szerint önmagában nem befolyásolja a vitatott határozat hatásait.

101. A fenti tényezők összességére tekintettel az a véleményem, hogy az ítélkezési gyakorlat által annak érdekében megkövetelt két feltétel, hogy egy természetes vagy jogi személyt egy közösségi jogi aktus közvetlenül érintsen, a jelen ügyben teljesül.

102. Úgy vélem tehát, hogy az Elsőfokú Bíróság tévesen alkalmazta a jogot, amikor azt állapította meg, hogy a vitatott határozat nem érinti közvetlenül a földtulajdonosokat, következésképpen a Bíróságnak azt javasolom, hogy a megtámadott végzést helyezze hatályon kívül.

103. Ezen feltételek mellett úgy vélem, hogy nem kell megvizsgálni a hatékony bírói

jogvédelem hiányára alapított harmadik jogalapot.

104. Úgy vélem továbbá, hogy a Bíróság érdemben dönthet a felperesek által első fokon benyújtott kereset elfogadhatóságáról, mégpedig a Bíróság alapokmányának 61. cikke első bekezdésének értelmében.⁴⁸

VI – Az első fokon benyújtott megsemmisítés iránti kereset elfogadhatóságáról

105. Mivel az Elsőfokú Bíróság ezt a megtámadott végzésben nem mérlegelte, megvizsgálom tehát, hogy a vitatott határozat milyen mértékben érintheti a földtulajdonosokat közvetlenül. Ezen elemzést követően megvizsgálom az MTK által benyújtott megsemmisítés iránti kereset elfogadhatóságát.

⁴⁸ – Ezen rendelkezés értelmében, ha a fellebbezés megalapozott, a Bíróság az Elsőfokú Bíróság határozatát hatályon kívül helyezi. Ha a per állása megengedi, az ügyet maga a Bíróság is érdemben eldöntheti, illetve határozathozatalra visszautalhatja az Elsőfokú Bírósághoz.

A – A földtulajdonosok által benyújtott megsemmisítés iránti kereset elfogadhatóságáról

1. A felek érvei

106. A Bizottság az első fokon felhozott elfogadhatatlansági kifogásában azt állítja, hogy a vitatott határozat nem érinti személyükben a földtulajdonosokat. Elsősorban arra hivatkozik, hogy ez a határozat nem érinti őket olyan mértékben, hogy megakadályozná őket a tulajdonuk használatában. A szóban forgó határozat sem jogot, sem kötelezettséget nem keletkeztet a felperesek számára. A Bizottság hangsúlyozza továbbá, hogy a vitatott határozatban említett természeti területeket kizárólag biológiai követelmények alapján, az irányelv 1. cikkének k) pontja értelmében határozza meg. Ebben a vonatkozásban a Bizottság úgy véli, hogy a közösségi jelentőségű természeti területté nyilvánított területek tulajdonosainak beazonosítása sem a vitatott határozat alapján, sem a kidolgozása alapjául szolgáló adatok alapján nem lehetséges. A Bizottság végül arra hivatkozik, hogy az e határozatban említett természeti területek a földtulajdonosokon kívül mások – például építőipari társaságok, nem kormányzati szervezetek vagy az „átlagpolgár” – érdekeit is érinthetik.

107. A felperesek ezzel szemben úgy értékelik, hogy valóban olyan különleges helyzetben vannak, amely minden más személytől megkülönbözteti őket, mivel a vitatott határozat azon területeket érinti, amelyeken tulajdonjoggal rendelkeznek, és hatással van a jogi helyzetükre.

2. Értékelés

108. Az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében azon alanyok, akik nem címzettjei egy határozatnak, csak akkor állíthatják, hogy személyükben érintettek, ha ez a határozat sajátos jellemzőik vagy egy őket minden más személytől megkülönböztető ténybeli helyzet folytán vonatkozik rájuk, és ezáltal a címzethez hasonló módon egyéníti őket.⁴⁹

109. A Bíróság ítélkezési gyakorlatából következik az is, hogy ha a határozat az elfogadásakor azonosított vagy azonosítható személyek csoportját érinti, a csoport tagjaira jellemző szempontok alapján e személyeket e jogi aktus azért érintheti személyükben, mert gazdasági szereplők meghatározott köréhez tartoznak.⁵⁰ A Bíróság arra hivatkozott, hogy ez különösen így van abban az esetben, ha a határozat az egyén által az elfogadását megelőzően megszerzett jogokat módosítja.⁵¹

110. A jelen ügyben úgy vélem, hogy a földtulajdonosok valóban olyan meghatározott

49 – Lásd különösen a 25/62. sz., Plaumann kontra Bizottság ügyben 1963. július 15-én hozott ítéletet (EBHT 1963., 197. o.; különösen a 223. o.), a C-78/03. P. sz., Bizottság kontra Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum ügyben 2005. december 13-án hozott ítélet (EBHT 2005., I-10737. o.) 33. pontját és a fent hivatkozott Bizottság kontra Infront WM ügyben hozott ítélet 70. pontját.

50 – Lásd különösen a 11/82. sz., Piraiki-Patraiki és társai kontra Bizottság ügyben 1985. január 17-én hozott ítélet (EBHT 1985., 207. o.) 31. pontját, a C-182/03. és C-217/03. sz., Belgium és Forum 187 kontra Bizottság egyesített ügyekben 2006. június 22-én hozott ítélet (EBHT 2006., I-5479. o.) 60. pontját és a fent hivatkozott Bizottság kontra Infront WM ügyben hozott ítélet 71. pontját.

51 – A fent hivatkozott Bizottság kontra Infront WM ügyben hozott ítélet 72. pontja és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

körhöz tartoznak, amelynek tagjait a vitatott határozat különösen érinti, mégpedig három okból.

111. Először is különös helyzetben vannak, mivel a vitatott határozatban említett természeti területeken tulajdonjogokkal rendelkeznek.

112. Másodszor a Bizottság a földtulajdonosokat e határozat elfogadásakor azonosíthatta. A vitatott határozatban említett természeti területek ugyanis földrajzi koordináták (szélesség és hosszúság) alapján azonosíthatók. Ezek a tagállamok által javasolt, megküldött, majd pedig megerősített adatok lehetővé teszik azon földparcellák azonosítását, amelyen tulajdonjogok állnak fenn. Ugyanakkor, mindannyiunk tulajdonjogait főszabály szerint a nemzeti hatóságok jegyzi be az ingatlan-nyilvántartásokba.

113. Harmadszor, amint azt már bemutattam, a vitatott határozat hatással van a földtulajdonosok jogi helyzetére és különösen a jogaikkal való szabad rendelkezésre.

114. Ezen feltételek mellett számomra úgy tűnik, hogy az utóbbiak által benyújtott megsemmisítés iránti kereset elfogadhatóságának megállapítása illeszkedik a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatába, amely szerint egy jogalany vitathatja valamely közösségi jogi aktus jogszerűségét, ha ez az aktus módosítja a jogalany által az aktus elfogadása előtt megszerzett jogokat.

115. Amint azt a fent hivatkozott Bizottság kontra Infront WM ügyben hozott ítélet alapjául szolgáló ügyre vonatkozó főtanácsnoki indítványom 99–102. pontjában kifejtettem, a Bíróság ezt állapította meg a Toepfer és Getreide-Import Gesellschaft kontra Bizottság ítéletben,⁵² amelyben először ismerte el, hogy a valamely tagállamnak címzett határozat személyében érinthet egy magánszemélyt is. Ezt a megoldást alkalmazta még a fent hivatkozott Bock kontra Bizottság, az Agricola commerciale olio és társai kontra Bizottság és a Savma kontra Bizottság ítéletben is.⁵³ A CAM kontra Európai Közösségek Bizottsága⁵⁴ ügyben hozott ítéletben a Bíróság azt is elismerte, hogy egy magánszemély keresettheségi joggal rendelkezik akkor, ha a megtámadott intézkedés egy az elfogadásakor folyamatban lévő esetekre vonatkozik, és jövőbeli ügyletek vonatkozásában szerzett jogok gyakorlását kérdőjelezi meg. A Bíróság ugyanilyen értelemben foglalt állást a fent hivatkozott Bizottság kontra Infront WM ügyben hozott ítéletben.

52 – A 106/63. és 107/63. sz. egyesített ügyekben 1965. július 1-jén hozott ítélet (EBHT 1965., 525. o.).

53 – A 232/81. és 264/81. sz. ügyekben 1984. november 27-én hozott ítéletek (EBHT 1984., 3881. o. és 3915. o.).

54 – A 100/74. sz. ügyben 1975. november 18-án hozott ítélet (EBHT 1975., 1393. o.).

116. Ugyanakkor, amennyiben a kérdéses jog, mint a tulajdonjog, a közösségi jogrendben alapjogi rangot kap,⁵⁵ akkor véleményem szerint nyilvánvaló, hogy ennek megsértése a közösségi bíróság előtti hatékony bírósági felülvizsgálat tárgyát kell, hogy képezhesse.

117. Számomra úgy tűnik, hogy ezt az elemzést támasztja alá a közösségi ítélkezési gyakorlat, és különösen a Codorniu kontra Bizottság ügyben hozott ítélet.⁵⁶ Ebben az ügyben a Gran Cremant de Codorniu védjegy használatára 1924 óta jogosult spanyol társaság kérte egy tanácsi rendelet egyik cikkének megsemmisítését, amely határidő megjelölésével megtiltotta számára a „crémant” megjelölés használatát. Úgy tűnik, hogy a Bíróság a társaságnak a spanyol jogszabályok értelmében e védjegyen fennálló tulajdonjogainak védelmére való tekintettel, a megtámadott jogi aktus normatív jellege ellenére, elismerte a kereset elfogadhatóságát.

118. Ez az ítélkezési gyakorlat a jelen esetre is tökéletesen alkalmazhatónak tűnik, mivel a

földtulajdonosok a jogaikat a vitatott határozat elfogadását megelőzően megszerezték.

119. Éppen ezért a fenti tényezők összességére tekintettel úgy vélem, hogy ez a határozat személyükben érinti őket.

120. A földtulajdonosok tehát eleget tesznek az EK 230. cikk negyedik bekezdésében egy ilyen határozat ellen benyújtható megsemmisítés iránti keresetre vonatkozóan meghatározott feltételeknek. Következésképpen a Bíróságnak azt javaslom, hogy a keresetet nyilvánítsa elfogadhatónak.

121. A következőkben meg kell vizsgálni az MTK által a vitatott határozattal szemben benyújtott megsemmisítés iránti kereset elfogadhatóságát.

55 – Lásd különösen a C-68/95. sz. T. Port-ügyben 1996. november 26-án hozott ítélet (EBHT 1996., I-6065. o.) 40. pontját és a C-20/00. és C-64/00. sz., Booker Aquaculture és Hydro Seafood ügyben 2003. július 10-én hozott ítélet (EBHT 2003., I-7411. o.) 67. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot.

56 – A C-309/89. sz. ügyben 1994. május 18-án hozott ítélet (EBHT 1994., I-1853. o.). Lásd ezen vizsgálatot alátámasztandó Cassia, P. álláspontját, *L'accès des personnes physiques ou morales au juge de la légalité des actes communautaires*, Dalloz, Párizs, 2002., 752. o., 968. és azt követő pontok.

B – *Az MTK által benyújtott megsemmisítés iránti kereset elfogadhatóságáról*

védelme nevében.⁵⁸ Így lehet elkerülni azt, hogy egy ilyen egyesület létrehozásával magánszemélyek megkerülhessék az EK 230. cikk negyedik bekezdésében meghatározott követelményeket.⁵⁹

122. Amint az ügy irataiból kitűnik, az MTK 163 000 mezőgazdasági gazdálkodó és erdőgazdálkodó érdekképviselőt látja el, köztük a földtulajdonosokét is.⁵⁷

123. A közös érdekeket védő egyesület által a közösségi bíróságnál benyújtott kereset elfogadhatósága az EK 230. cikk negyedik bekezdéséből következik. Ez a rendelkezés – mint ismeretes – a természetes vagy jogi személy által a nem neki címzett határozat megsemmisítése iránt indított keresetet ahhoz a két feltételhez köti, hogy ez a határozat őt közvetlenül és személyében érintse.

125. Amint a Bíróság ítélkezési gyakorlatából kitűnik, az olyan egyesület, mint az MTK, egy bizottsági határozat megsemmisítése iránt fő szabály szerint csak két esetben indíthat elfogadható keresetet. Keresete egyrészről akkor fogadható el, ha az általa képviselt tagok vagy azok bármelyike maga is bír egyéni keresetjogi joggal.⁶⁰ Az egyesületet ekkor úgy tekintik, hogy a tagjait helyettesíti. Másrészről keresete akkor is elfogadható, ha a keresetindításhoz fűződő saját érdekét bizo-

124. A közös érdekeket védő egyesület tehát csak akkor kérheti valamely nem neki címzett határozat megsemmisítését, ha ez a határozat őt magát vagy a tagjait közvetlenül és személyében érinti. Az állandó ítélkezési gyakorlatnak megfelelően az egyesület nem léphet fel ilyen jogi aktus ellen az általa képviselt vállalkozások általános és közös érdekeinek

58 – A 16/62. és 17/62. sz., Confédération nationale des producteurs de fruits et légumes és társai kontra Tanács egyesített ügyekben 1962. december 14-én hozott ítélet (EBHT 1962., 901., 919. és 920. o.); a C-409/96. P. sz., Sveriges Betodlare és Henrikson kontra Bizottság ügyben 1997. december 18-án hozott végzés (EBHT 1997., I-7531. o.) 45. pontja; az Elsőfokú Bíróság T-86/96. sz., Arbeitsgemeinschaft Deutscher Luftfahrt-Unternehmen és Hapag-Lloyd kontra Bizottság ügyben 1999. február 11-én hozott ítéletének (EBHT 1999., II-179. o.) 55. pontja, valamint az Elsőfokú Bíróság T-78/98. sz., Unione provinciale degli agricoltori di Firenze és társai kontra Bizottság ügyben 1999. április 29-én hozott végzésének (EBHT 1999., II-1377. o.) 36. pontja.

59 – Lásd ebben a vonatkozásban Cassia, P. elemzését, id. m., 1226. és azt követő pontok.

60 – A C-6/92. sz., Federmineria és társai kontra Bizottság ügyben 1993. december 7-én hozott ítélet (EBHT 1993., I-6357. o.) 17. pontja; az Elsőfokú Bíróság T-447/93–T-449/93. sz., AITEC és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben 1995. július 6-án hozott ítéletének (EBHT 1995., II-1971. o.) 62. pontja; valamint az Elsőfokú Bíróság T-122/96. sz., Federolio kontra Bizottság ügyben 1997. szeptember 30-án hozott végzésének (EBHT 1997., II-1559. o.) 61. pontja és a T-55/99. sz., CETM kontra Bizottság ügyben 2000. szeptember 29-én hozott ítéletének (EBHT 2000., II-3207. o.) 23. és 24. pontja.

57 – A keresetlevél 3. és 6. pontja, valamint a Bizottság által emelt elfogadhatatlansági kifogást követően benyújtott írásbeli észrevételek 66. pontja.

nyítani tudja. Az ítélkezési gyakorlat elismeri, hogy ez az eset állhat fenn különösen akkor, amikor az egyesület tárgyalási pozícióját érinti az a jogi aktus, amelynek a megsemmisítését kérik.⁶¹

számomra elfogadhatónak tűnik, amennyiben az MTK e tagokat képviseli.

126. A jelen jogvitában a fellebbezők azt állítják, hogy az MTK által benyújtott kereset elfogadható, mivel a tagjainak többsége maga is bír keresetindítási joggal.

129. A Bíróság ítélkezési gyakorlatára tekintettel ezek a tényezők elegendőnek tűnnek az MTK keresete elfogadhatóságának igazolásához.

127. Magam is osztom ezt az álláspontot.

130. A fenti megállapítások fényében azt javaslom, hogy a Bíróság utasítsa el a fellebbeseknek az Elsőfokú Bírósághoz benyújtott keresetével szemben a Bizottság által felvetett elfogadhatatlansági kifogást.

128. Úgy tűnik számomra ugyanis, hogy a jelen keresettel az MTK az egyes tagjai, de különösen a földtulajdonosok egyéni érdekeit szándékozik védeni. Ugyanakkor úgy vélem, amint már kifejtettem, hogy ezen tagokat a vitatott határozat közvetlenül és személyükben érinti. Az MTK keresete tehát

131. Ugyanakkor azt javaslom, hogy a Bíróság az ügyet utalja vissza az Elsőfokú Bíróság elé a kereset megalapozottságával kapcsolatos határozathozatalra, illetve hogy a költségekről jelenleg ne határozzon.⁶²

61 – A 67/85., 68/85. és 70/85. sz., Kwekerij van der Kooy és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben 1988. február 2-án hozott ítélet (EBHT 1988., 219. o.) 21–24. pontja, valamint a C-313/90. sz., CIRFS és társai kontra Bizottság ügyben 1993. március 24-én hozott ítélet (EBHT 1993., I-1125. o.) 28–30. pontja.

62 – A C-193/01. P. sz., Pitsiorlas kontra Tanács és EKB ügyben 2003. május 15-én hozott ítélet (EBHT 2003., I-4837. o.).

VII – Véggövetkeztetések

132. A fenti megállapításokra tekintettel azt javaslom a Bíróságnak, hogy a következőképpen határozzon:

- „1) A Bíróság az Európai Közösségek Elsőfokú Bírósága T-150/05. sz., Sahlstedt és társai kontra Bizottság ügyben 2006. június 22-én hozott végzését hatályon kívül helyezi.
- 2) A Bíróság az Európai Közösségek Bizottsága által az Európai Közösségek Elsőfokú Bírósága előtt emelt elfogadhatatlansági kifogást elutasítja.
- 3) A Bíróság az ügyet visszautalja az Európai Közösségek Elsőfokú Bírósága elé a kereset megalapozottságával kapcsolatos határozathozatalra.
- 4) A Bíróság a költségekről jelenleg nem határoz.”